

Klachtnummer 2022/140

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klager 1] en [klager 2] (verder: klagers), ouders van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 12 september 2022 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [rector-bestuurder], rector-bestuurder van de school (verder: de rector-bestuurder). De Commissie heeft op 5 oktober 2022 van mr. M.R.A. Dekker, werkzaam bij Brussee Lindeboom Advocaten B.V. te Den Haag (verder: de gemachtigde van de school), een verweer ontvangen.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 14 oktober 2022. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klagers;
- de rector-bestuurder;
- [bestuurssecretaris], bestuurssecretaris van de school (verder: de bestuurssecretaris);
- gemachtigde van de school.

II. Standpunt van klagers

De klacht valt uiteen in drie klachtpunten:

1. Het niet hanteren van de bevorderingsnormen zoals gepubliceerd door de school;
2. De communicatie van de school met betrekking tot het wel/niet bevorderen van [leerling];
3. De school denkt onvoldoende mee bij het zoeken naar oplossingen.

Ad 1

Klagers zijn van mening dat [leerling] op basis van de bevorderingsnormen bevorderd moet worden naar VWO 5. [leerling] staat gemiddeld genomen een 6,0, met twee keer het cijfer 5. In de bevorderingsnormen staat dat de bevorderingsregels van VWO4 zijn afgeleid van de slaag/zakregeling bij het eindexamen en je geslaagd bent wanneer je gemiddeld een 6,0 staat met twee keer een 5. De discussie of [leerling] wel of niet bevorderd kan worden ontstaat door het wel of niet meetellen van de combinatievakken (CKV en Levo), waarvoor [leerling] een 7 heeft behaald in schooljaar 2020-2021. [leerling] heeft VWO 4 gedoubleerd en het cijfer is in het eerder schooljaar behaald. Na de revisievergadering is aan klagers medegedeeld dat de combinatievakken niet zouden meetellen. Klagers vinden dit vreemd, hebben nergens kunnen vinden dat hier een regel voor is en in VWO 6 is dit ook niet het geval. Er is niets over verteld aan het begin van het schooljaar en [leerling] heeft geen gelegenheid gehad de vakken opnieuw te doen. Voor Levo heeft [leerling] zelfs al gewerkt aan opdrachten voor VWO 5. De school heeft in de interne klachtprocedure erkend dat er geen regel is

opgenomen voor het niet meetellen van het combinatievak bij doublanten in VWO 4. Klagers zijn van mening dat de bevorderingsnormen niet correct zijn toegepast. Zij zijn voorts van mening dat er geen omstandigheden zijn die het rechtvaardigen dat de school afwijkt van de normen. Klagers zouden op grond van de bevorderingsnormen willen dat de school [leerling] alsnog bevordert naar VWO 5. De school heeft gesteld dat deze werkwijze (het niet meetellen van het in het voorgaande jaar behaalde cijfer van het combinatievak bij doublanten) consequent is doorgevoerd, maar dit is voor de andere doublanten niet van doorslaggevend belang in tegenstelling tot [leerling].

Ad 2

Normaliter wordt voorafgaand aan de overgangsvergadering aan leerling en ouders gevraagd wat de eventuele motivatie is om toch over te gaan. Indien een leerling niet wordt bevorderd wordt dit medegedeeld en kunnen ouders vragen om de beslissing te heroverwegen tijdens de overgangsvergadering. Deze mogelijkheid is klagers ontnomen omdat klagers pas zijn bereikt na de revisievergadering. Voor de overgangsvergadering is getracht in contact te komen via het vaste telefoonnummer van klagers (het vierde telefoonnummer opgenomen op de contactenlijst), terwijl de communicatie de rest van het jaar via het mobiele telefoonnummer (opgenomen als eerste op de contactenlijst) heeft plaatsgevonden. Daarnaast is er een e-mail verstuurd naar [leerling], echter niet naar klagers en op een e-mailadres dat het gehele jaar nog niet gebruikt was door de betreffende docent. Naar mening van klagers heeft de school onvoldoende zijn best gedaan om dit belangrijke nieuws aan klagers kenbaar te maken. Klagers hadden hierdoor slechts de mogelijkheid bezwaar in te dienen bij de rector-bestuurder. De school heeft vervolgens te weinig rekening gehouden met de onzekerheid voor [leerling] of hij al dan niet bevorderd zou worden. Dit heeft heel lang geduurd, de school was inmiddels al weer begonnen voor er een reactie vanuit de school kwam.

Ad 3

De school heeft onvoldoende meegedacht met klagers bij het zoeken naar oplossingen. Klagers hebben op 13 juli 2022 een gesprek gehad met de afdelingsleider VWO, B. Klop (verder: de afdelingsleider VWO), waarin gesproken is over het opstellen van een contract mocht [leerling] alsnog overgaan. Klagers staan hier voor open en hebben dit in hun bezwaarschrift meegenomen als mogelijkheid. Tijdens het hoorgesprek met de rector-bestuurder is dit ook besproken. De rector-bestuurder staat hier echter niet voor open en heeft laten weten dat dit geen optie is. De school zou geen mogelijkheid hebben [leerling] in Havo 4 te plaatsen in geval hij niet zou voldoen aan de voorwaarden zoals opgesteld zouden worden bij een voorwaardelijke overgang naar VWO 5 en klagers niet akkoord zouden gaan met terugplaatsing in Havo 4. Een voorwaardelijke overgang wordt slechts in zeer uitzonderlijke gevallen toegepast door de school, zo heeft de rector-bestuurder in het korte verslag van het hoorgesprek opgenomen. Klagers menen dat dit ten onrechte gesteld is en gelet op artikel 12 van het Inrichtingsbesluit WVO wel degelijk een mogelijkheid is in het geval van [leerling]. Op 31 december zou dan duidelijk moeten zijn of de leerling definitief over is of niet. De school mag dit alleen niet toepassen in geval van een bevordering naar het laatste leerjaar, maar daar is in casu geen sprake van.

Klagers zijn van mening dat de school te weinig kijkt naar het belang van het kind. De school heeft onduidelijkheid laten ontstaan en vervolgens lang gewacht met het nemen van het besluit.

III. Standpunt van verweerder

In reactie op de klachten stelt verweerder het navolgende.

Ad 1

[leerling] heeft VWO 4 gedoubleerd. Uit het magisterdossier van [leerling] blijkt dat [leerling] wat gedrag betreft niet goed scoort (ongeoorloofd te laat komen, ongeoorloofd afwezig zijn, boeken vergeten, huiswerk niet maken, uit de les gestuurd worden) maar er is geen dossier waaruit een extra ondersteuningsbehoefte blijkt als gevolg van probleemgedrag. Er is derhalve nooit een zorgdossier gevormd, zijn resultaten in VWO 4 waren simpelweg onvoldoende. De school heeft aan alle leerlingen allerlei mogelijkheden voor extra begeleiding en bijlessen geboden, dit in verband met de afgelopen corona-periode. Voor alle vakken zijn externe begeleiders ingeroepen. [leerling] heeft van de mogelijkheden gebruik gemaakt en bijles gekregen voor het vak economie.

Indien een leerling in VWO 4 blijft zitten hoeft de leerling het combinatievak CKV/Levo, indien daarvoor een voldoende werd behaald, niet opnieuw te doen. Er wordt in dat geval een vrijstelling van het volgen van het combinatievak verkregen. Dit is ook bij [leerling] het geval geweest. Hij heeft het vak niet gevolgd in schooljaar 2021-2022.

[leerling] heeft twee keer een 5 op zijn rapport. Dit wordt door klagers erkend. Dan gelden de regels:

- "geslaagd" (met andere woorden: over) indien de rest 6 of hoger en gemiddeld 6,0.
- of: bespreekgeval: met twee onvoldoendes (5-5) en gemiddelde lager dan 6,0.

Op het eindrapport van [leerling] komt het gemiddelde uit op een 5,8 waarmee [leerling] een bespreekgeval was. De docentenvergadering heeft over [leerling] vergaderd en is unaniem tot het oordeel gekomen dat [leerling] niet bevorderbaar is naar 5 VWO. De docenten achten de kans op het behalen van zijn VWO-diploma op zo'n zwakke basis te klein en achten het derhalve in [leerling]' belang dat hij zijn basis van kennis en kunde eerst verstrekt.

Klagers stellen dat het cijfer voor het combinatievak, door [leerling] in schooljaar 2020-2021 behaald, opnieuw mee zou moeten tellen bij het bepalen van het gemiddelde eindcijfer in schooljaar 2021-2022. Het gemiddelde zou dan op een 6,0 uitkomen. In de beslissing op bezwaar van 31 augustus 2022 heeft de school uiteengezet waarom dit geen juiste redenering is. De leerling heeft gedurende het schooljaar geen inspanning voor het vak hoeven leveren en het hele jaar geen cijfers voor het vak gekregen. Het cijfer telt gelet daarop niet mee voor het schooljaar. Het cijfer van [leerling] telt weliswaar mee als afgerond in het kader van het programma van toetsen en afsluiting (verder: PTA), maar telt niet twee keer mee bij de overgang. In de optiek van verweerder is dit dermate logisch dat dit niet expliciet beschreven was. Het is ook consequent bij alle dubblanten op deze wijze toegepast. De klacht van klagers heeft de rector-bestuurder wel doen inzien dat het goed is om er in het vervolg een regel ten overvloede aan te wijden in de bevorderingsnormen.

Verweerder wijst op het feit dat de beoordeling van het 'kennen en kunnen' op grond van artikel 7.8 lid 2 WVO 2020 uitdrukkelijk is neergelegd bij de docent door de wetgever. De Commissie kan dan ook alleen oordelen of er geen procedurele fouten zijn gemaakt.

Uitgaande van het gegeven dat [leerling] een bespreekgeval was, dient in dit geval de professionele beoordeling van de docentenvergadering als uitgangspunt te gelden. In tegenstelling tot de stelling van klagers is op deze wijze ook aandacht besteed aan het belang van [leerling]. Bij overgang naar VWO 5 moet er een reële kans zijn op het behalen van het VWO-diploma. Een doublure in VWO 5 of zakken

voor het VWO-examen zou meer tijdsverlies opleveren en zo mogelijk veel pijnlijker zijn dan nu de overstap naar de Havo maken.

Verweerder is van mening dat de gepubliceerde bevorderingsnormen zijn gehanteerd en dat deze op een juiste wijze zijn toegepast. [leerling] was een bespreekgeval volgens de bevorderingsnorm en de docentenvergadering heeft unaniem besloten dat hij niet bevorderd kan worden. Twee keer doubleren kan niet zodat [leerling] in Havo 4 geplaatst is.

Ad 2

Verweerder stelt zich op het standpunt dat er wel contact is opgenomen via e-mail en telefoon, het proberen van de andere bij de school bekende telefoonnummers had mogelijk tot contact met klagers kunnen leiden. Verweerder merkt op dat Magister een bij ouders bekende informatiebron en bekend communicatiesysteem mag worden verondersteld. De school mag er in de regel vanuit gaan dat ouders het systeem gebruiken. Desalniettemin heeft verweerder middels de brief van 31 augustus 2022 verontschuldiging aangeboden, achteraf gezien had er beter gecommuniceerd kunnen worden.

Contact met klagers zou echter geen verschil hebben gemaakt. De revisievergadering vindt alleen plaats als sprake is van nieuwe feiten. Hetgeen klagers nu besproken hebben in hun bezwaar bij de rector-bestuurder betreft geen nieuwe feiten ten aanzien van de schoolprestaties van [leerling] in het afgelopen schooljaar. De revisievergadering zou of niet hebben plaatsgevonden, dan wel eenzelfde uitkomst hebben gehad. De rector-bestuurder heeft in zijn beslissing op 31 augustus 2022 de beslissing gehandhaafd in een beslissing op bezwaar.

Ad 3

De docentenvergadering heeft een inschatting gemaakt wat de beste kans voor [leerling] oplevert om succesvol een diploma te behalen. Dit is ook de reden waarom voorwaardelijk overgaan geen goede optie is, indien [leerling] per december 2022 alsnog zou moeten overstappen naar Havo 4 heeft hij alsdan een deel van het PTA van de Havo gemist. In theorie is de optie van voorwaardelijk overgaan dus in de regelgeving opgenomen, in de praktijk hanteert verweerder deze optie niet. Verweerder heeft in het verleden negatieve ervaringen opgedaan met voorwaardelijk overgaan, in de praktijk kon dit nooit definitief worden voortgezet en leverde dit studievertraging op.

Verweerder hoopt dat er gegeven de situatie van afstroming naar de Havo, een manier gevonden kan worden om [leerling] meer te motiveren voor school. Verweerder hoopt dat klagers de discussie los kunnen laten en uitgaan van de professionele verantwoordelijkheid van de school en zijn docenten. Verweerder hoopt dat klagers, [leerling] en school gezamenlijk in overleg kunnen bespreken hoe iedereen kan bijdragen aan het doel [leerling] succesvol een diploma te laten behalen en een goede basis te leggen voor beroeps- en/of wetenschappelijk onderwijs.

IV. Overwegingen van de Commissie

Op basis van de stukken en hetgeen ter zitting is gewisseld, overweegt de Commissie als volgt.

Ad 1

De Commissie is terughoudend bij het beoordelen van beslissingen over het bevorderen van leerlingen omdat het nemen van dergelijke beslissingen behoort tot het professionele domein van (de docenten van) de school. Een klacht over het niet bevorderen van een leerling zal dan ook alleen gegrond kunnen worden verklaard als die beslissing overduidelijk onjuist is of indien er sprake is van procedurele gebreken. In dat kader zal de Commissie bij de beoordeling uitgaan van het door de school vastgestelde

beleid inzake de bevordering (de bevorderingsnormen). De vraag die de Commissie dient te beantwoorden is of het besluit om [leerling] niet te bevorderen op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en dat de school redelijkerwijs tot dit besluit kon komen.

De school heeft de overgangsnormen vastgelegd in de schoolgids. Daarin is – voor zover relevant – opgenomen:

“De bevorderingsregels van vwo 4 zijn afgeleid van de slaag/zakregeling bij het eindexamen.

Daar geldt voor slagen:

- Het gemiddelde CE cijfer is een 5,5 of hoger.
- Het eindcijfer voor Nederlands, Engels of wiskunde mag geen vier zijn.
- Voor Nederlands, Engels en wiskunde mag er maar één vijf voorkomen als eindcijfer.
- Geslaagd bij alles 6 of hoger.
- Geslaagd bij één 5 en de rest 6 of hoger.
- Geslaagd bij één 4 (mits dit niet voor Nederlands, Engels of wiskunde is), de rest 6 of hoger en gemiddeld 6,0.
- Geslaagd bij twee keer 5 of één 5 en één 4 (mits de 4 niet voor Nederlands, Engels of wiskunde is), de rest 6 of hoger en gemiddeld 6,0.

Gemiddelden worden berekend over de afgeronde eindcijfers.

We ronden daarbij af: .,45 naar beneden en .,46 naar boven.

Evenals bij het examen geldt in vwo 4 het aantal onvoldoendes als norm voor overgaan, bespreken of afwijzen.

LO telt niet mee voor de berekening van de 6,0 gemiddeld. Het vak LO moet minimaal voldoende zijn. De combinatievakken tellen bij de bevordering als één vak. Het cijfer is het gemiddelde van die vakken, waarbij alle vakken even zwaar meewegen.

In vwo 4 bestaat het “combinatievak” uit CKV en levo (levensbeschouwelijke vorming).

(...)

Bevorderd:

- Met 0 onvoldoendes.
- Met één onvoldoende, mits dit een 5 is.
- Met één 4 maar gemiddeld een 6,0 of hoger.
- Met 2 onvoldoendes als dat twee vijven of één 5 en één 4 is, maar gemiddeld 6,0 of hoger.
- Leerling voldoet aan de genoemde voorwaarden voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde.

De leerling wordt altijd besproken als er niet aan de voorwaarden voor Nederlands, Engels en wiskunde wordt voldaan.

Verder bespreken:

- Met 1 onvoldoende als dit een 3 of lager is of één 4 en gemiddeld lager dan 6,0.
- Met 2 onvoldoendes (5-5 of 5-4) als het gemiddelde lager is dan 6,0.
- Met 2 onvoldoendes in het geval van 4-4.
- Met 3 onvoldoendes in het geval van 5-5-5, 5-5-4.”

De Commissie stelt vast dat [leerling] op zijn eindrapport twee vijven heeft, een voor het vak Bedrijfseconomie en een voor het vak Kunstvakken drama. De Commissie stelt voorts vast dat in de bevorderingsnorm is opgenomen dat de combinatievakken als één vak meetellen bij de bevordering. Daarnaast is opgenomen dat het vak LO niet meetelt voor de berekening van het gemiddelde van een 6,0. In de bevorderingsnormen is niets opgenomen over het al dan niet meetellen van vrijstellingen bij de berekening van het gemiddelde eindcijfer.

Op grond van de bevorderingsnormen kan [leerling], met twee vijven, worden bevorderd indien hij gemiddeld een 6,0 heeft behaald. Over de vraag of [leerling] nu wel of niet een 6,0 gemiddeld heeft behaald bestaat discussie tussen partijen.

Uit wat klagers naar voren hebben gebracht, blijkt de Commissie dat zij op grond van de bevorderingsnormen uitgegaan zijn van het meetellen van het in het schooljaar 2020-2021 behaalde cijfer voor Levo, terwijl de school uitgaat van een vrijstelling en zich op het standpunt stelt dat er geen cijfer behaald is.

De Commissie overweegt dat de bevorderingsnormen door de school opgesteld zijn. De school heeft - hoewel dit wel van haar verwacht mag worden - geen bepalingen opgenomen hoe omgegaan dient te worden met een eerder behaald cijfer en een voor dat vak gegeven vrijstelling. De Commissie overweegt voorts dat de bevorderingsnormen onduidelijk zijn op het punt van het combinatievak. Hierover is opgenomen dat het combinatievak als één vak meetelt voor de bevordering, waardoor impliciet gelezen kan worden dat ook een eerder behaald cijfer meegeteld wordt voor de bevordering. De Commissie kan de lezing van klagers dat het reeds eerder gehaalde cijfer voor het vak Levo, ondanks de verleende vrijstelling, is blijven staan en meetelt voor de bevordering dan ook volgen en overweegt dat de bevorderingsnorm in het voordeel van klagers uitgelegd dient te worden. Klagers moeten immers op de tekst van de bevorderingsnorm af kunnen gaan en daarop kunnen vertrouwen. Klachtonderdeel gegrond.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat de school te kennen heeft gegeven de bevorderingsnorm voor de komende schooljaren aan te passen, de school heeft daarmee te kennen gegeven dat zij onduidelijkheid in de bevorderingsnorm onvoldoende heeft vermeden.

Ad 2

De Commissie overweegt dat de school onvoldoende gecommuniceerd heeft met klagers over het voorgenomen besluit [leerling] niet te bevorderen. Klagers hebben gesteld dat de school slechts beperkt van de mogelijkheden gebruik gemaakt heeft contact te zoeken. De school heeft erkend dat, hoewel er contact is opgenomen, school had kunnen proberen alle ter beschikking staande telefoonnummers te bereiken.

De Commissie merkt op dat het van de school verwacht had mogen worden dat zij zich tot het uiterste zou inspannen klagers te bereiken over het voorgenomen besluit, dit mede gezien de voor [leerling] ernstige gevolgen die hiermee gepaard zouden gaan. De beschikbaarheid van Magister als informatiebron rondom cijfers en/of communicatie voor klagers doet hieraan niet af.

Door klagers niet te benaderen is klagers de mogelijkheid ontnomen vooraf te motiveren waarom [leerling] toch over zou moeten gaan. Klagers hadden in dat geval ook de mogelijkheid gekregen te vragen om een heroverweging. Het feit dat verweerder van mening is dat dit niet tot een ander besluit zou hebben geleid doet hieraan evenmin af. Verweerder heeft klagers de gelegenheid niet geboden, terwijl dit wel te doen gebruikelijk is.

Verweerder heeft in de brief van 31 augustus 2022 reeds verontschuldiging aangeboden voor de onvoldoende communicatie en daarmee erkend dat de school hierin tekortgeschoten is. Klachtonderdeel gegrond.

Ad 3

De Commissie overweegt dat klagers geen belang (meer) hebben bij de behandeling van dit klachtonderdeel. Strikt genomen is/was een andere oplossing dan bevorderen niet aan de orde, gelet op hetgeen de Commissie heeft overwogen onder klachtonderdeel 1.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart klachtonderdeel één en twee gegrond en is van oordeel dat klagers bij het derde klachtonderdeel geen belang hebben.

VI. Aanbeveling aan het bevoegd gezag

De Commissie beveelt het bevoegd gezag aan bij aanpassing van de bevorderingsnorm goed te kijken naar de consequenties van een vrijstelling. De Commissie beveelt daarbij ook aan te kijken naar de keuzemogelijkheid voor een leerling om een vak opnieuw te volgen (zodat de leerling een hoger cijfer kan halen) in plaats van het verstrekken van een vrijstelling (waarbij het reeds behaalde cijfer blijft staan en niet kan worden verbeterd).

Aldus gegeven op 14 oktober 2022 door mr. A. van Oorschot, voorzitter, drs. V.M.L. Gommers-Weijnen en C.M. Clarijs, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair-Roodenburg als secretaris.